

γαττούλαρος ὁ, ἀμάρτ. γατσούλαρος Πελοπν. (ΤΗλ.)
κατσούλαρος Νάξ. (Γαλανᾶδ.)

Κατὰ μετασχηματισμὸν ἐκ τοῦ οὐσ. γαττούλαρος.
Γάτταρος, δὲ id. ἔνθ' ἀν.

γαττουλαχναράκι τό, ἀμάρτ. κατσουλαχναράκι Πελοπν. (Μεσσ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γαττουλάχναρο, παρ' ὁ καὶ κατσουλάχναρο, κατὰ τύπ. ὑποκοριστικόν.

Εἰδος κεντήματος ὅμοιάζοντος πρὸς ἔχνος τοῦ ποδὸς γατῆς: Καλὰ εἴναι εὐτοῦντα κατσουλαχναράκια, μὰ θέλουν ἔπλο νὰ μετρᾶς.

γαττουλάχναρο τό, ἀμάρτ. κατσουλάχναρο Πελοπν. (Γαργαλ.) κατσουλάχναρο Πελοπν. (Γαργαλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γαττούλα, παρ' ὁ καὶ κατσούλα, καὶ ἄχνάρι.

Γαττάχναρο, δὲ id.: Εἶδα κατσουλάχναρα 'ς τὸν ἄμμο.

γαττουλεύομαι ἀμάρτ. κατσουλεύομαι Πελοπν. (Τρίκκ. κ.ἄ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαττούλα, παρ' ὁ καὶ κατσούλα.

Οργῶ πρὸς συνουσίαν, ώς αἱ γαλαῖ.

γαττούλι τό, Βιθυν. κ.ἄ. γαττούλ' Μακεδ. (Βλάστ. Βογατσ. Βόιον Κοζ. Καστορ.) γατσούλι Ζάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Παξ. Πελοπν. (ΤΗλ. Καλάβρ. Οἰν. κ.ἄ.) — Λεξ. Μπριγκ. γατσούλ' Εὗβ. (Αἰδηψ. κ.ἄ.) Ηπ. Θεσσ. (Δομοκ. κ.ἄ.) Λευκ. Μακεδ. (Καστορ. κ.ἄ.) Στερελλ. (Άχυρ. κ.ἄ.) κατσούλι Εὗβ. (Κάρυστ.) Κρήτ. (Βιάν. Μεραμβ. Σφακ. κ.ἄ.) Μῆλ. Νάξ. (Γαλανᾶδ.) Πάρο. Πελοπν. (Άνδρείτσ. Άνδροῦσ. Βερεστ. Γαργαλ. Γορτυν. Δυρράχ. Καλάβρ. Κάμπος Λακων. Κλειτορ. Κορινθ. Λάστ. Μάν. Μεσσ. Οἰν. Χατζ. κ.ἄ.) Τσακων. (Πραστ.) — Λεξ. Μπριγκ. Βλαστ. 419, 459 κατσούλ-λι Εὗβ. (Κουρ. κ.ἄ.) Κάρπ. κατσούλ' Πελοπν. (ΤΗλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαττί, παρ' ὁ καὶ γατσὶ καὶ κατσὶ, καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ούλι. Ο τύπ. κατσούλι καὶ παρὰ Βλάχ.

1) **Γαττάκι 1**, δὲ id. ἔνθ' ἀν.: Εἶχε ἔνα γαττούλι καὶ τό λουζε Βιθυν. 'Η γάττα μας ἔκανε τρία γατσούλια Κεφαλλ. "Εδουκὶς 'ς τοῦ γατσούλ' νὰ φάῃ; Στερελλ. (Άχυρ.) "Έκαμ' ἔνα πιδί σὰ γατσούλ' Εὗβ. (Αἰδηψ.) Οὔτε 'ς τοῦ δχτροῦ σου τὸ κατσούλι νὰ μὴν τ' ἀξιώσῃ δὲ Κύριος Πελοπν. (Βερεστ.) Μωρέ, φτοῦνος νὰ πεθάνῃ; εἴναι φτάφυχο κατσούλι! Πελοπν. (Άνδροῦσ. Λάστ. κ.ἄ.) Πόσα κατσούλ-λια ἔκαμε ἡ κάτ-τα σου; Εὗβ. (Κουρ.) 'Α κατσού'α ἐμποῖτσε τρία κατσούλια (ἡ γάττα ἔκαμε τρία γαττάκια) Τσακων. (Πραστ.) ||Φρ. Σὰν ἡ γάττα τὰ γαττούλια (ἐπὶ τοῦ διαρκῶς ἀλλάσσοντος τὴν θέσιν τῶν πραγμάτων του) Μακεδ. (Κοζ.) Πβ. γαττί 1. Κάνω κατσούλια (περιπατῶ τετραποδιστί, ἐπὶ νηπίων) Κρήτ. (Μεραμβ.) Περοπατῶ κατσούλια-κατσούλια (συνών. τῇ προηγ.) Πελοπν. (Μάν.) Πβ. γαττούλιζω 1. ||"Ἄσμ.

'Η μάννα ποὺ σὲ γέννησε κάλλια τονε νὰ κάνη
ἔνα κατσούλι παρδαλὸ τσὶ bodikouνς νὰ πιάνη

Κρήτ.

Κατσούλ-λι μον, κατσούλ-λι μον, μὲ τὴμ-μακρὰ μουστάκα,
οἱ πενδιτσοὶ μοῦ φάσαιν ἀπόψε τὴσ-σιτάκα
(σιτάκα=εἰδος ἐδέσματος ἐξ ἀλεύρου, βουτύρου καὶ μέλιτος) Κάρπ. 2) **Γάττα 1**, δὲ id. Πελοπν. (Γορτυν. Κλειτορ. Μεσσ.) : Τὶς γάττες τὶς λέμε κατσούλια Κλειτορ. || Φρ. Πάτησε τὸ κατσούλι (=έμεθυσε) Γορτυν. Πβ. γάττα 1, γαττούλα 1. 2) Μετων., τὸ ίσχυόν καὶ καχεκτικόν παιδίον Εὗβ. (Αἰδηψ.) Παξ. Πελοπν. (Δυρράχ. κ.ἄ.): "Ερχεται πάδα

μὲ τὰ γατσούλια τῆς Παξ. Συνών. γαττόπαιδο. 3) Οἱ συριγματώδεις ἥχοι οἱ ἀκουόμενοι κατὰ τὴν ἀναπνοὴν πάσχοντος ἐκ βρογχίτιδος Κεφαλλ.: Εἶναι κρυμμένο τὸ παιδί· δὲν ἀκοῦς τὰ γατσούλια του; 4) Εἶδος ἀποδημητικοῦ πτηνοῦ μεγέθους περιστερᾶς, χρώματος μελανολεύκου, καὶ ἐκβάλλοντος φωνὴν ὅμοιάζουσαν πρὸς νιαύρισμα γαλῆς Κρήτ. (Σφακ.) 5) Ἐν τῇ φρ. μουστάκια τοῦ κατσουλιοῦ, τὸ φυτὸν φλέως ὁ ἔχινοειδής (phleum echinatum), τῆς τάξεως τῶν ἀγρωστωδῶν (graminaceae) Κρήτ. (Βιάν.) — Λεξ. Βλαστ. 459.

γαττουλιά ἡ, ἀμάρτ. κατσουλέ Κρήτ. (Ρέθυμν.) κατσουλιά Κρήτ. (Μεσαρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαττούλα, παρ' ὁ καὶ κατσούλα, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ιά. Διὰ τὸν τύπ. κατσουλέ, βλ. Γ. Χατζιδ., MNE 1, 345/46.

Ἡ ύπὸ τῆς γαλῆς ἀναδιδομένη χαρακτηριστικὴ δσμὴ ἔνθ' ἀν.: Βγαίνει μιὰ γατσουλιά αὐτὴ ἡ προβιὰ Μεσαρ. Συνών. γαττιὰ 2, γαττίλα.

γαττουλιάζω ἀμάρτ. γατσουλιάζω Κεφαλλ. κατσουλάζω Μῆλ. κατσουλιάζον Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαττούλι, παρ' ὁ καὶ γατσούλι καὶ κατσούλι.

1) Συστέλλομαι, συμμαζεύομαι (ἐκ φόβου, ψύχους, κλπ.) Μῆλ.: Κατσούλιασε σὲ μιὰ γωνιά. Συνών. ζαρώνω, κατσιάζω. β) Κάθημαι ὀκλαδόν, μὲ τὰ γόνατα ἐντελῶς λυγισμένα καὶ στηριζόμενος ἐπὶ τῆς διπισθίας ἐπιφανείας τῶν πτερνῶν Μακεδ. (Χαλκιδ.) 2) Ἐκβάλλω συριγματώδεις ἥχους κατὰ τὴν ἀναπνοὴν λόγῳ παθήσεως τῶν βρόγχων ἐκ κρυολογήματος ἡ ἀλλης αιτίας Κεφαλλ. Πβ. γαττούλι 3.

γαττουλιάρης ἐπίθ. ἀμάρτ. κατσουλιάρης Πελοπν. (Μαντίν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαττούλα, παρ' ὁ καὶ κατσούλα, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ιάρης.

Ἐν τῇ παιδιᾷ «κατσουλίτσα» (βλ. γαττούλιτσα 3), δὲ τῶν παικτῶν ύποδυόμενος τὸν ρόλον τοῦ διώκτου τῆς «κατσουλίτσας».

γαττούλιασμα τό, ἀμάρτ. γατσούλιασμα Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ φ. γαττουλιάζω, παρ' ὁ καὶ γατσουλιάζω.

Ἡ μετ' εὐχρινῶς ἀκουομένων συριγματωδῶν ἥχων δύσκολος ἀναπνοὴ τοῦ πάσχοντος ἐκ βρογχίτιδος.

γαττουλιαστὰ ἐπίρρ. ἀμάρτ. κατσουλιαστὰ Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Ἐξ ἀμαρτ. ἐπίθ. γαττουλιαστός, δὲ τοῦ γαττουλιάζω, παρ' ὁ καὶ κατσουλιάζω.

Οκλαδόν, μὲ τὰ γόνατα ἐντελῶς λυγισμένα (ώς προσδιορ. τοῦ κάθομαι) Πβ. γαττουλιάζω 1B.

γαττουλίζω ἀμάρτ. γατσουλίζω Ζάκ. (Κερ.) γατσουλίζου Πελοπν. (Μάν.) κατσουλίζω Πελοπν. (Καλάβρ. Κλουτσινοχ. κ.ἄ.) κατσουλίζον Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) κατσουλάω Πελοπν. (Γύθ. Πάν. κ.ἄ.) κατδουλάω Πελοπν. (Καλάβρ. Κλουτσινοχ. Σουδεν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαττούλι, παρ' ὁ καὶ κατσούλι.

1) Βαδίζω ἐπὶ τῶν ποδῶν καὶ χειρῶν, περιπατῶ κατὰ τὸν τρόπον τῶν ζώων, τετραποδίζω (ἐπὶ τῶν ἀρχομένων νὰ βαδίζουν νηπίων) Πελοπν. (Γύθ. Καλάβρ. Κίτ. Κλουτσινοχ. Μάν. Πάν. Σουδεν. κ.ἄ.): Τὸ παιδί ἄρχισε νὰ κατσουλίζῃ

Κίτ. Κατδουλάει τὸ παιδί Κλουτσινοχ. Ἡρθε κατσουλῶδα σὰ μικρὸ παιδὶ Πάν. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀρκουδίζω 1. 2) Περιφέρομαι ἀσκόπως (ἢ καὶ σκοπίμως) τὴν νύκτα κατὰ προτίμησιν, ώς αἱ γαλαῖ Ζάκ. (Κερ.) Συνών. λαγουδεύω, νυχτογυρίζω, νυχτοπερπατῶ.

γαττουλίνι τό, ἀμάρτ. γατσουλίνι Ζάκ. Κέρκ. (Λευκίμμ. κ.ά.) Παξ. γατσουρίνι Ἐρεικ. Παξ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαττούλι, παρ' ὁ καὶ γατσούλι, κατ' ἀναλογίαν ἡ συμφυρμὸν πρὸς τὸ συνών. γαττίνι, ὁ ίδ.

1) **Γαττάκι 1**, ὁ ίδ. Κέρκ. (Λευκίμμ. κ.ά.) Παξ. : Χάθηκε τὸ γατσουλίνι μας ἀπόψε Λευκίμμ. Τὸ ἀσπρὸ γατσουλίνι μας εἶναι διορφότερο ἀπὸ τὸ μαῦρο αὐτόθ. 2) **Γαττουλίνος 2**, ὁ ίδ. Ἐρεικ. Ζάκ. Παξ.

γαττουλίνος ὁ, ἀμάρτ. γατσουλίνος Κεφαλλ. Ὁθων. κατσουλίνος Κύθηρ. Πελοπν. (Μάν. Μάραθ. Μεθών. Μεσσ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαττουλίνι, κατ' ἀναλογίαν πρὸς ἄλλα ἀρσεν. δնόματα οἰονεὶ συνών., ώς γαλέος, γάττος 2, κλπ.

1) Ὁ μικρὸς «γάττος» ἡ καὶ θωπευτικῶς οἰοσδήποτε «γάττος», δι' ὁ ίδ. γάττος 1 Ὁθων. 2) Ἰχθὺς τῆς τάξεως τῶν πλαγιοστόμων (squalini), πιθανῶς σκύλλιον ὁ αἰλουρίδης (scyllium cattulus), τοῦ γένους τῶν σκυλλιορρινῶν (scylliorhinidae), χρώματος βαθέος τεφροῦ μετὰ στιγμάτων μελανῶν Κεφαλλ. Κύθηρ. Πελοπν. (Μάν. Μεσσ.) Συνών. γαττίνι 2, γαττουλίνι 2.

γαττουλιστὰ ἐπίφρ. ἀμάρτ. κατσουλιστὰ Πελοπν. (Γύθ. Πάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γαττουλιστός, παρ' ὁ καὶ κατσουλιστός.

Ἐπὶ βαδίσματος, τετραποδιστὶ καὶ ἀθορύβως, κατὰ τὸν τρόπον τῆς γαλῆς : Κατσουλιστὰ *βῆκε μέσα* 'ς τ' ἀβέλι καὶ φῆμαξε τὰ σταφύλια Πάν. Πβ. γαττουλίζω 1.

γαττουλίστικα ἐπίφρ. ἀμάρτ. κατσουλίστικα Πελοπν. (Γαργαλ.) κατσουλίστακα Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γαττουλίστικος, παρ' ὁ καὶ κατσουλίστικος. Ὁ τύπ. κατσουλίστακα κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ οἰονεὶ συνών. σκύφτακα, ὁ ίδ.

Γαττουλιστά, ὁ ίδ. : Πάινο κατσουλίστακα *νὰ μὴ* ζέ καταλάβουσι, *ν'* ἀκρομαστῆς τί λέσι Κίτ.

γαττουλίστικος ἐπίθ. ἀμάρτ. κατσουλίστικος Ἀθῆν. (παλαιότ.) Πελοπν. (Γαργαλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαττούλα, παρ' ὁ καὶ κατσούλα, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίστικος.

Οἱ ἀρμόζων ἡ ἀνήκων εἰς τὴν γαλῆν ἔνθ' ἀν. : Θὰ μάθω τὰ κατσουλίστικα λόγια *νὰ ἐρθῶ* *νὰ σᾶς* μιλήσω (ἐκ παραμοθ.) Ἀθῆν. (παλαιότ.) *Tί κατσουλίστικα πράματα εἶναι* 'φτούνα; Γαργαλ.

γαττουλιστὸς ἐπίθ. ἀμάρτ. κατσουλιστὸς Πελοπν. (Πάν.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαττουλίζω, παρ' ὁ καὶ κατσουλίζω.

Οἱ βαδίζων γαττουλιστά, ὁ ίδ. : Ἀπὸ τὴν φραγὴν *βῆκε* κατσουλιστὸς καὶ λούμωξε κάτου ἀπὸ τὸ κλῆμα. Πβ. γαττουλίζω 1.

γαττουλίτσα ἡ, ἐνιαχ. κατσουλίτσα Πελοπν. (Κίτ. Μάν. Μαντίν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαττούλα, παρ' ὁ καὶ κατσούλα, καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ίτσα.

1) **Γαττίτσα 1**, ὁ ίδ. ἐνιαχ. 2) Τὸ φυτὸν ἀρίσαρον τὸ

κοινὸν (arisarum vulgare), τῆς τάξεως τῶν ἀρωδῶν (araceae) Πελοπν. (Μάν.) 3) Παιδιά ἀγωριῶν, καθ' ἣν οἱ παιζόντες σχηματίζουν κύκλον κρατούμενοι διὰ τῶν χειρῶν, πλὴν δύο, δύο δὲ εἰς, ὑποδυόμενος τὴν «κατσουλίτσαν», παραμένει ἐκτὸς τοῦ κύκλου καὶ προσπαθεῖ νὰ κρυβῇ ἀπαρατήρητος ὅπισθεν ἐνὸς τῶν παικτῶν τοῦ κύκλου, δὲ ἔτερος, ὑποδυόμενος τὸν «κατσουλιάρην», λαμβάνει θέσιν εἰς τὸ κέντρον τοῦ κύκλου ἀρχομένης τῆς παιδιᾶς, δὲ «κατσουλιάρης» ἔρωτῷ ἐνακαστον τῶν παικτῶν τοῦ κύκλου, ἐὰν εἰδε τὴν «κατσουλίτσαν», μετὰ δὲ τὴν ἀρνητικὴν ἀπάντησιν δῶν, ἐπιχειρεῖ νὰ τὴν ἀνεύρῃ δὲδιος· μεθ' ὅ, τὴν καταδιώκει φεύγουσαν καὶ θεωρεῖται κερδίσας, ἀν ἐπιτύχη νὰ τὴν ἐγγίσῃ διὰ τῶν χειρῶν, καὶ ἡττηθεῖς, ἀν αὐτὴ ἐπιτύχη νὰ εἰσέλθῃ ἀφύαστος ἐντὸς τοῦ κύκλου, εἰς ἐκατέραν δὲ τῶν περιπτώσεων ἐναλλάσσονται οἱ ρόλοι καὶ ἡ παιδιὰ συνεχίζεται Πελοπν. (Μαντίν.)

γαττουλόγαμος ὁ, ἀμάρτ. κατσουλόγαμος Πελοπν. (Γαργαλ.) κατσόγαμο Τσακων. (Πραστ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γαττούλα, παρ' ὁ καὶ κατσούλα καὶ κατσούνα, καὶ γάμος. Ὁ τύπ. κατσόγαμο ἐκ τοῦ *κατσούνόγαμο δι' ἔκκρουσιν τοῦ ἀτόνου φθόγγου -ον-

1) Ὁ ἄνευ ἐπισημότητος καὶ ἐօρτῶν γάμος (συνήθως δὲ βεβιασμένως τελούμενος κατόπιν ἀπαγωγῆς ἡ ἄλλου λόγου) Πελοπν. (Γαργαλ.): *Tί κατσουλόγαμος ἡταν ἐκεῖνος ποὺ κάνανε!* 2) Ὁ μεταξὺ ἀνηλίκων συναπτόμενος γάμος (ώς ἡκιστα σοβαρὸς θεωρούμενος) Πελοπν. (Γαργαλ.): Γάμος νὰ σοῦ πετύχῃ καὶ 'φτοῦνος δ κατσουλόγαμος! Συνών. γαττουλοπαντρειά. 3) Θόρυβος προκαλούμενος ἐξ ἐντόνων φωνῶν προσώπων ἐριζόντων Τσακων. (Πραστ.): *Tσί κατσόγαμο* 'κ' ἔντενι ὥα νιούτα; (*τί* μαλώματα ἡταν αὐτὰ δλη νύχτα;) Συνών. γαττουλόγαμο 1β.

γαττουλόγλειμα τό, ἀμάρτ. κατσουλόγλειμα Πελοπν. (Δημητσ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γαττούλα, παρ' ὁ καὶ κατσούλα, καὶ γλεῖμα.

Γαττόπαιδο, ὁ ίδ.

γαττουλόκακο τό, ἀμάρτ. κατσουλόκακο Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πάρ. κατσουλόκακο Μύκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γαττούλα, παρ' ὁ καὶ κατσούλα καὶ κατσούλα, καὶ κακό, δι' ὁ ίδ. κακός.

1) Τὸ γαττομάνι, ὁ ίδ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.): *Elda κατσουλόκακο* 'ναι ἀπάρω 'ς τὰ δώματα; 'εμάτος εἰν' δ κόσμος 'ς τοὺς γάττες. β) Μεταφ., ὁ ἐκ τῶν φωνῶν ἐριζόντων προσώπων προκαλούμενος θόρυβος Νάξ. (Ἀπύρανθ.): *Mά είδα κατσουλόκακο* 'ν' ποὺ 'ίνεται μέσα 'ς τὸ σπίτι; Συνών. γαττουλόγαμος 3. γ) Παιδίον φωνασκοῦν καὶ προκαλοῦν ἐκκωφαντικὸν ἡ ἐκνευριστικὸν θόρυβον Νάξ. (Ἀπύρανθ.): *Ποὺ νὰ σᾶσε κάψῃ* ἡ φωθιά, κατσουλόκακα, 'κ' είδα κακό εἰν' ποὺ κάνετε! 2) Ὁ γενετήσιος δργασμὸς τῶν γαλῶν Πάρ.: *Oι βρωμόγαττοι!* Κατσουλόκακο ἔχουντε πάλι! β) Συνεκδ., δ σκανδαλώδης ἔρωτικὸς δργασμός, ἡ ἔρωτικὴ ἔξαψις (ἐπὶ ἀνθρώπων) Μύκ. Πάρ.: *Κατσουλόκακο σ'* ἔπιασε, μιορχή; Πάρ. Κατσουλόκακο νὰ σὲ πιάσῃ! (ἀρά) αὐτόθ. Κατσουλόκακο ἔεις, κακόμερε, τσαὶ δὲ γάθεσαι σταλιά! Μύκ.

γαττουλοκέφαλο τό, ἀμάρτ. γατσουλοκέφαλο Πελοπν. (Ηλ.) κατσουλοκέφαλο Πελοπν. (Γαργαλ. Ναύπλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γαττούλα, παρ' ὁ καὶ γατσούλα καὶ κατσούλα, καὶ κεφάλι.

